

JOSÉ RODRIGUES DOS SANTOS

AZ ISTENI FORMULA

A TÖRTÉNET

Princeton, 1951 tavasza. A város eldugott kis utcájában elrejtőzve egy titokzatos férfi figyel a környéket. Épp egy autó érkezik rendőrségi kísérettel, és egy nem túl feltűnő ház előtt áll meg. A kocsiból ősz hajú idős férfi száll ki, egy hasonló korú ember lép hozzá, és melegen üdvözl. Az árnyékból figyelő alak a CIA embere. Munkatársa a közelében rögzíti a ház körül zajló eseményeket, a beszélgetést, amely a nemrég érkezett izraeli miniszterelnök, David Ben-Gurion és a világhírű tudós, Albert Einstein között zajlik. A téma a nukleáris fegyverkezés és Isten létezése.

A híres kódfejtő, a kriptóanalízis szakértője, Tomás Noronha történész a kairói Egyiptomi Múzeum előtt várakozik, amikor hozzálép egy vonzó, sötét hajú nő, és ebédre hívja a muszlim negyedbe. A hölgy iráni, a neve Ariana Pakravan. Ebéd közben a titokzatos idegen megbízza Tomást egy kriptogram megfejtésével. A rejtjeles szöveget tartalmazó dokumentumot Teheránban őrzik. A doku-

mentumról kiderül, hogy Albert Einstein kézírata, és annyira rendkívüli, hogy megfejtése valószínűleg az egész világot lázba hozza. A kézirat címe: *Die Gottesformel. Az isteni formula.*

Mielőtt Tomás Teheránba indulna, a lisszaboni amerikai kulturális attasé megbeszélésre hívja az amerikai követségre. Ott a tudós egy CIA-alkalmazottal találkozik, aki figyelmezteti, hogy a szóban forgó Einstein-kézirat tulajdonképpen egy könnyedén előállítható atombomba „receptje”, amelyet sok évvel korábban az izraeli miniszterelnök rendelt meg a tudóstól. Szeretnék megakadályozni, hogy Irán atomfegyvert állítson elő. Tomást bízzák meg a feladattal, hogy az irániakkal együttműködve kiderítse a kézirat pontos tartalmát.

Miután Teheránba érkezik, Tomás felfedezi, hogy a németül írt kézirat talányok sokaságát rejti. Az első egy különös, komor hangulatú négy soros vers:

Terra if fin
De terrors tight
Sabbath fore
Christ nite

Tovább elemezve a kéziratot Tomás rádöbben, hogy Einstein műve sokkal mélyebb tartalmakat rejthet, mint amiről a megbízása szól. A lassan körvonalazódó megoldás minden képzeletét felülmúlja. Einstein utolsó üzenetének rejtélye nemcsak öt sorolja veszélybe, de az egész emberiséget is nukleáris válsággal fenyegetheti.

A földkerekség legnagyobb rejtélyének megfejtésére bukkant.

Isten létezésének tudományos bizonyítékára.

Az isteni formula a végső igazság kereséséről szóló lebilincselő történet, melynek során Tomás és Ariana kalandos utazásra hívja az olvasót Kairótól Lhászáig, Princetontól Teheránig, Coimbrától Sigacéig.

A regényben az izgalmas szellemi útkeresés során tudomány és vallás, Einstein és Isten misztikus találkozásának lehetünk tanúi. A cselekmény csúcspontja az univerzum legrejtélyesebb és legnehezebben felfogható titkának megfejtése.

José Rodrigues dos Santos a fizika, kozmológia és matematika legújabb tudományos eredményeit, felfedezéseit élénk tárva meglectésekkel teli, lenyűgöző utazásra hív. Vissza az idők kezdetéhez, az univerzum keletkezéséhez, az élet lényegéhez.

A szerző könnyed stílusban, közérthetően tárja fel előttünk az ősi keresztény, zsidó, hindu, buddhista és taoista szövegekbe kódolt tudományos alaptételeket.

És végül, de nem utolsósorban olyan tudományos elméletek lényegét ismerhetjük meg könnyedén és szórakoztatóan, mint a relativitáselmélet, a kvantummechanika, a káoszelmélet, a nemteljességi tétel, a termodinamika második alaptétele vagy az antropikus elv.

Az isteni formula.

A nagy kaland csak most kezdődik.

Bevezető

A napszemüveges férfi meggyújtotta a gyufát, és a lángot a cigarettájához tartotta. Mélyet szippantott, és a füst szürke felhőként gomolygott elő az orrából és a szájából. Szemével végigpásztázta az utcát, és nagyra értékelte kis rejtekének nyugalmát.

Sütött a nap, a bokrok friss zölden ragyogtak az ápolt kertekben, barátságos faházak sorakoztak az utca két oldalán. Az enyhe levegőt betöltötte a lilaakác illata és a tücskök szorgos ciripelésének meg egy kolibri kedves csicsergésének dallama. A természet harmonikus muzsikájához felszabadult nevetés is társult: egy gyermeké, aki örömeiben sikongva ugrándozott a járdán, miközben színes papírsárkányt húzott maga után egy kötélén.

Tavaszi volt Princetonban.

A napszemüveges férfi távoli zúgásra lett figyelmes. Kidugta a fejét az ablakon, és az utca végét kémlelte. Balról három motoros rendőr bukkant fel egy gyorsan közeledő autósor élén. A zúgás egyre hangosabb lett. A férfi kivette a szájából a cigarettát, és elnyomta az ablakpárkányon heverő hamutartóban.

– Jönnek – mondta, hátrafordulva.

– Elindítsam a felvételt? – kérdezte a társa, miközben ujját egy mágneses szalaggal ellátott készülék gombján tartotta.

– Indítsd.

Az autósor nagy lármával fékezett le az utca túloldalán egy „greek revival” stílusban épült kétszintes, fehér oszlopos ház előtt. Civil és egyenruhás rendőrök ügyeltek a biztonságra. Egy nagydarab férfi – nyilvánvalóan testőr – kinyitotta a ház bejárata előtt le-

állt fekete *Cadillac* ajtaját. Egy ősz halántékú, kopaszodó idős úr szállt ki belőle, megigazítva sötét öltönyét.

– Már látom Ben Guriont – mondta a napszemüveges férfi a szemben lévő ház ablakában.

– És a barátunk? Őt is látod? – kérdezte a felvételt készítő férfi, akit zavart, hogy nem mehet oda az ablakhoz figyelni az eseményeket.

A napszemüveges most már a házat kémlelte. A küszöbön megjelent egy barátságos külsejű, enyhén hajlott hátú, hátrafésült fehér hajú, dús, szürke bajszerű öregember, és mosolyogva jött lefelé a lépcsőn.

– Igen, ő is itt van.

Amikor a két idős férfi összetalálkozott a kert lépcsőjén, a nagy hangszórójából megszólalt a hangjuk.

– *Shalom*, miniszterelnök úr.

– *Shalom*, professzor.

– Isten hozta szerény otthonomban. Nagy megtiszteltetés, hogy itt fogadhatom a híres David Ben Guriont.

A politikus elnevette magát.

– Bizonyára tréfál. Részemről a szerencse. Hiszen nem minden nap látogat el az ember a nagy Albert Einstein házába, nem igaz?

A napszemüveges ránézett a társára.

– Veszed?

A másik ellenőrizte a készülék számlapján rezgő mutatókat.

– Igen. Ne aggódj.

Szemben Einstein és Ben Gurion pózolt a riportereknek a ház verandájáról leomló lilaakác-függöny előtt. Mivel csodálatos tavaszi nap volt, a tudós jelezte, hogy szeretné, ha kint maradnának, és a kert pázsiton álló székekre mutatott. Mindketten leültek, a fotósok és az operatőrök rögzítettek minden pillanatot. Néhány perc múl-

va egy testőr kitért karral tessékelt ki a sajtó képviselőit, magára hagyva a két férfit, hogy nyugodtan beszélgethessenek a napsütötte kertben.

A szemközti ház magnetofonján továbbra is vettek és rögzítettek minden hangot.

– Jól alakul az utazása, miniszterelnök úr?

– Igen, sikerült némi támogatást és rengeteg adományt szereznem, hála istennek. Ezután Philadelphiába megyek, ahol több pénzre számítok. De hát soha nem elég, nem igaz? Ifjú nemzetünk körül van véve ellenségekkel, és minden segítségre szüksége van, amit csak megszerezhet.

– Izrael még csak hároméves, miniszterelnök úr. Természetes, hogy akadnak nehézségek.

– De a leküzdésükhöz pénzre van szükség, professzor. Nem elég a jó szándék.

Ekkor három sötét öltönyös férfi rontott be a szemközti házba. Pisztolyaikat rászegezték a két gyanús alakra, akik némán figyelték a jelenetet.

– *Freeze!* – ordították a fegyveresek. – FBI! Ne mozduljanak! Kezeket fel, és semmi hirtelen mozdulat!

A napszemüveges és a magnetofonos a magasba emelte a kezét, de nem tűntek rémültnek. Az FBI emberei fenyegetően közeledtek rájuk szegezett pisztolyaikkal.

– Feküdjenek a földre!

– Erre semmi szükség – jegyezte meg higgadtan a napszemüveges.

– Azt mondtam, feküdjenek a földre! – üvöltötte az FBI embere.

– Nem mondom még egyszer.

– Nyugalom, fiúk – folytatta a napszemüveges. – A CIA-tól vagyunk.

Az FBI-os összeráncolta a szemöldökét.

– Tudja bizonyítani?

– Tudom. Ha megengedi, hogy elővegyem a zsebemből az igazolványomat.

– Vegye elő. De lassan. Csak semmi hirtelen mozdulat.

A napszemüveges lassan leengedte a jobb karját, benyúlt a zakója zsebébe, és elővett egy igazolványt, amit átnyújtott az FBI-osnak. A Central Intelligence Agency kör alakú pecsétjével ellátott igazolvány szerint a napszemüveges férfi Frank Bellamy, első osztályú bevetési ügynök volt. Az FBI-ügynök intett a társainak, hogy eresszék le a fegyverüket, és körülnézett a szobában.

– De hát mit keres itt az OSS?

– Már nem OSS vagyunk, *you prick*. Most már CIA a nevünk.

– Oké. Mit keres itt a CIA?

– Ahhoz maguknak semmi közük.

Az FBI-os a gramofonra meredt.

– A géniusz beszélgetését rögzítik, igaz?

– Ahhoz maguknak semmi közük.

– Tudtommal tilos amerikai állampolgárokat megfigyelniük. Ezzel tisztában vannak, ugye?

– Izrael miniszterelnöke nem amerikai állampolgár.

Az FBI embere eltöprengett a válaszon. Végül arra a következtetésre jutott, hogy a rivális ügynökség munkatársának valóban kitűnő mentsége van.

– Évek óta próbáljuk lehallgatni a barátunkat – mondta, az ablakból figyelve Einstein alakját. – Információink vannak arról, hogy ő meg a titkárnője, az a Dukas nevű némbor, fontos titkokat szolgáltatnak ki a szovjeteknek. De Hoover nem engedi, hogy bemikrofonozzuk a házát, mert fél, hogy mi lesz, ha zsenikénk észreveszi. – Megvakarta a fejét. – De úgy látszik, maguk megoldották ezt a problémát.

Bellamy összepréselte keskeny ajkait, és valami mosolyféle rajzolódt ki az arcán.

– A maguk baja, hogy az FBI-nál dolgoznak. – A fejével az ajtó felé intett. – Na, tűnjenek el, gyorsan. Hagyják dolgozni a *big boyst*.

Az FBI-ügynök megvetően elhúzta a szája sarkát.

– Mindig ilyen bunkók – morogta, mielőtt elindult az ajtó felé.
– *Fucking Nazis*. – Intett két társának. – *Let's go, guys*.

Amint elhagyták a házat, Bellamy rátapasztotta az orrát az ablakra, és tovább figyelte a szemközti ház kertjében beszélgető két zsidót.

– Veszed még, Bob?

– Igen – felelte a másik. – A beszélgetés kulcsfontosságú ponthoz érkezett. Fölhangosítom.

Bob föltekerte a hangerőt, és a két beszélgető férfi hangja betöltötte a szobát.

– ... Izrael védelme – mondta Ben Gurion, nyilvánvalóan egy mondat befejezéseként.

– Nem tudom, hogy megtehetem-e – vetette ellen Einstein.

– Nem tudja, vagy nem akarja, professzor?

Rövid csend következett.

– Mint tudja, pacifista vagyok – szólalt meg Einstein. – Úgy vélem, már így is elég sok rossz van a világban, és a tűzzel játszunk. Ez olyan erő, amit tisztelnünk kell, és nem tudom, elég érettek vagyunk-e arra, hogy használni tudjuk.

– Mégis maga volt az, aki meggyőzte Rooseveltet, hogy ki kell fejleszteni a bombát.

– Az más volt. Az a bomba Hitler ellen kellett. De tudja, már megbántam, hogy rábeszéltem az elnököt az előállítására.

– Ó, igen? És ha a nácik megelőztek volna? Akkor mi történt volna?

– Hát igen – bólogatott Einstein tétován. – Az katasztrófális lett volna. Bármilyen nehezemre esett is a döntés, ez a bomba talán valóban szükséges rossz volt.

– Vagyis egyetért velem.

– Egyetértek?

– Egyet hát. Amit most kérek, az megint egy szükséges rossz, ami biztosíthatja fiatal nemzetünk életben maradását. Arra akarok kilyukadni, hogy a második világháború idején egyszer már félretette a pacifizmusát, és ezt most újra megteheti, hogy támogassa Izrael születését. Szeretném tudni, hogy képes-e rá.

– Nem tudom.

Ben Gurion sóhajtott.

– Professzor, fiatal nemzetünk léte veszélyben forog. Maga is éppolyan jól tudja, mint én, hogy Izrael körül van véve ellenséggel, és olyan meggyőző érve van szüksége, amelynek hatására ellenségei meghátrálnak. Ellenkező esetben az országot még gyermekkorában fölfalják. Ezért kérem, könyörgök, esedezem teljes szívből. Kérem, tegye félre még egyszer a pacifizmusát, és segítsen nekünk ebben a nehéz időszakban.

– Nemcsak ez a baj, miniszterelnök úr.

– Hanem?

– Az a baj, hogy rettentő elfoglalt vagyok. Egy egységes térelméletet próbálok kidolgozni, amely magában foglalja a gravitációt és az elektromágnesességet is. Ez nagyon fontos munka, sőt talán a leg...

– Ugyan már, professzor – szakította félbe Ben Gurion. – Biztos vagyok benne, hogy megérti, hogy amiről beszélek, az elsőbbséget élvez.

– Kétségtelenül – ismerte be a tudós. – Már csak azt kéne megtudni, hogy amit kér tőlem, azt meg lehet-e csinálni.

– És meg lehet?

Einstein tétovázott.

– Talán – mondta végül. – Nem tudom, át kell gondolnom a dolgot.

– Tegye meg, professzor. Tegye meg értünk, tegye meg Izraelért.

Frank Bellamy sietve firkantott magának néhány jegyzetet, és amikor végzett, újra rápillantott a mutatókra. A piros pálcikák a hang ritmusára rezegtek a számlapon, ami azt jelentette, hogy minden szót rögzítettek.

Bob továbbra is figyelte, mit beszélnek, de elkezdte ingatni a fejét.

– Azt hiszem, megvan a lényeg – szólalt meg. – Megállítsam a felvételt?

– Ne – felelte Bellamy. – Folytasd.

– De már másról beszélgetnek.

– Nem baj. Bármelyik pillanatban visszatérhetnek a témára. Folytasd!

– ... néha nem a hagyományos módon képzelem el Istent, de azt nehezen hinném el, hogy az anyagon túl semmi nem létezik – mondta Ben Gurion. – Nem tudom, érti-e, amit mondok.

– Tökéletesen.

– Nézze csak – folytatta a politikus. – Az agy anyagból áll, csakúgy, mint az asztal. De az asztal nem gondolkodik. Az agy egy élő szervezet része, csakúgy, mint a körmeim, de a körmeim nem gondolkodnak. És ha elválasztjuk a testemtől, akkor az agyam sem gondolkodik. A test és a fej együttese teszi lehetővé a gondolkodást. Ez pedig arra enged következtetni, hogy talán az univerzum sem más, mint egy gondolkodó test. Nem gondolja?

– Lehetséges.

– Azt beszélik, hogy maga ateista, professzor, de nem gondolja, hogy...

– Nem, nem vagyok ateista.

– Nem az? Maga vallásos?

– Igen. Mondhatjuk.

– De valahol azt olvastam, hogy maga szerint a Biblia téved... Einstein fölnevetett.

– Hát úgy is gondolom.

- Ez viszont azt jelenti, hogy nem hisz Istenben.
- Ez azt jelenti, hogy nem hiszek a Biblia Istenében.
- Mi a különbség?

Sóhajtás hallatszott.

– Tudja, gyerekkoromban nagyon vallásos voltam. De tizenkét évesen elkezdtem tudományos könyveket olvasni, azokat a népszerű kiadványokat, nem tudom, ismeri-e...

– Igen...

– ...és arra a következtetésre jutottam, hogy a bibliai történetek nagy része voltaképpen csak mitikus elbeszélés. Szinte egyik napról a másikra veszítettem el a hitemet. Aztán jobban belegondoltam, és arra jöttem rá, hogy a személyes Isten képzelete kissé naiv, sőt gyerekes dolog.

– Miért?

– Mert antropomorf fogalomról van szó, olyan fantáziaképről, amit az ember teremtett magának, hogy megpróbálja befolyásolni a saját sorsát, illetve vigaszra leljen a nehéz pillanatokban. Mivel mi magunk nem tudunk beavatkozni a természet rendjébe, megteremtettük azt a képzetet, hogy egy jó szándékú, atyai Isten vezérli, aki meghallgat és vezet minket. Igazán vigasztaló gondolat, nem? Megteremtettük magunknak azt az illúziót, hogy ha sokat imádkozunk, elérhetjük, hogy megzabolázza a természetet és teljesítse a kívánságainkat, mint valami varázsló. Amikor pedig rosszul alakulnak a dolgok, nem fér a fejünkbe, hogy engedheti ezt az Isten, és azzal vigasztaljuk magunkat, hogy valami titokzatos szándék húzódik mögöttes. Nos, ennek nem sok értelme van, nem gondolja?

– Nem hisz benne, hogy Isten gondoskodik rólunk?

– Nézze, miniszterelnök úr, az emberiség csak egy a több milliárd faj közül, egy több milliárd csillagból álló közepes galaxis periferiáján található csillag harmadik bolygóján, sőt ez a galaxis is csak egy az univerzumban létező több milliárd galaxis közül. És ezek után azt várja tőlem, hogy higgyek egy olyan Istenben, aki ebben az el-

képzeltetlen méretű világmindenségben veszi a fáradságot, hogy mindannyiunkról külön-külön gondoskodjon?

– Nos, a Biblia szerint jóságos és mindenható. És ha mindenható, akkor mindenre képes, még arra is, hogy gondoskodjon az egész világmindenségről, és mindannyiunkról külön-külön, nem igaz?

Einstein a tenyerével a térdére csapott.

– Jóságos és mindenható, mi? Hát ez egy abszurd elképzelés! Ha valóban olyan jóságos és mindenható, ahogy a Biblia állítja, miért engedí a rossz létezését? Hogy hagyhatta például, hogy megtörténjen a holokauszt? Ha belegondolunk, ez a két fogalom ellentmond egymásnak. Ha Isten jó, nem lehet mindenható, hiszen nem képes leszámolni a rosszal. Ha pedig mindenható, akkor nem lehet jó, ha egyszer megengedi a rossz létezését. A kettő kizárja egymást. Melyiket választja?

– Hm... Talán inkább azt, hogy Isten jó, azt hiszem.

– De ezzel az elképzeléssel elég sok gond van, nem vette még észre? Ha figyelmesen olvassa a Bibliát, észre fogja venni, hogy nem egy jóakarátú Isten jelenik meg benne, hanem sokkal inkább egy féltékeny Isten, egy olyan Isten, aki vak hűséget követel, egy olyan Isten, aki félelmet kelt, egy olyan Isten, aki büntet és fölálodoz, egy olyan Isten, aki azt mondja Ábrahámnak, hogy ölje meg a fiát, csak azért, hogy a pátriárka bizonyítsa neki, hogy hűséges hozzá. Márpedig ha egyszer mindent tud, akkor azt is tudnia kellett, hogy Ábrahám hűséges hozzá, nem? Ha pedig olyan jóságos, akkor mire jó ez a kegyetlen próbatétel? Nem, nem lehet jóságos.

Ben Gurion fölkacagott.

– Most megfogott, professzor – kiáltotta. – Rendben, elismerem, hogy Isten nem feltétlenül jó. De minthogy ő teremtette a világmindenséget, mindenhatónak kell lennie, nem?

– Gondolja? Ha így van, miért bünteti a saját teremtményeit, ha egyszer mindent ő teremtett? Nem olyan dolgokért bünteti őket, amelyekért voltaképpen ő maga a kizárólagos felelős? Amikor ítélkezik a teremtményei fölött, voltaképpen nem önmaga fölött ítélkezik?

Így tehát az a véleményem, hogy csakis a nemlétezése mentheti őt föl. – Itt szünetet tartott. – Mellesleg, ha jobban belegondolunk, a mindenhatóság sem lehetséges, hiszen olyan fogalomról van szó, amely önmagában is tele van föloldhatatlan ellentmondásokkal.

– Hogyhogy?

– Van egy paradoxon, ami jól szemlélteti a mindenhatóság lehetetlenségét, ez pedig a következőképpen hangzik: ha Isten mindenható, képes olyan nehéz követ teremteni, amit még ő maga sem bír fölemelni. – Einstein fölhúzta a szemöldökét. – Látja? Pontosan ebben áll az ellentmondás. Ha Isten nem bírja fölemelni azt a követ, akkor nem is mindenható. Ha viszont föl bírja emelni, akkor sem mindenható, hiszen nem képes olyan követ teremteni, amit nem bír fölemelni. – Elmosolyodott. – Mindebből az következik, hogy nem létezik mindenható Isten, csak az ember képzeletében, aki vigaszt keres, illetve magyarázatot mindarra, amit nem ért.

– Ezek szerint nem hisz Istenben.

– Nem, nem hiszek a Biblia személyes Istenében.

– Úgy gondolja, hogy az anyagon túl nincs semmi?

– Nem, természetesen nem gondolom úgy. Kell lennie valaminek az energián és az anyagon túl.

– Akkor most hisz vagy nem hisz, professzor?

– A Biblia Istenében nem hiszek, már mondtam.

– Akkor miben hisz?

– Spinoza Istenében hiszek, aki a létező dolgok harmonikus rendjében nyilvánul meg. Csodálom az univerzum szépségét és egyszerű logikáját, és abban az Istenben hiszek, aki az univerzumban nyilvánul meg, abban az Istenben, aki...

Frank Bellamy ingerülten forgatta a szemét, és a fejét ingatta.

– *Jesus Christ!* – morogta. – Nem hiszek a fülemnek.

Bob megmozdult a székén, hogy közelebb húzódjon a magnetonfonhoz.

– Nézd a jó oldalát – mondta. – Belegondoltál már, Frank, hogy az emberiség történelmének legnagyobb géniuszát hallgatjuk, amint arról beszél, hogy mit gondol Istenről? Sok ember mit nem adna ezért!

– Ez nem a *show business*, Bob. Ez nemzetbiztonsági ügy, és többet kéne megtudnunk Ben Gurion kéréséről. Ha Izraelnek atombombája lesz, mit gondolsz, Bob, mennyit kell várnunk, hogy mindenki másnak is legyen? Hm?

– Igazad van. Elnézést.

– Kötelességünk, hogy további részleteket tudjunk meg.

– Igazad van. Hallgassuk tovább.

– ... Spinoza szerint.

Hosszú csönd következett.

Aztán Ben Gurion törte meg.

– Professzor, maga szerint be lehet bizonyítani Isten létezését?

– Nem, nem hiszem, miniszterelnök úr. Isten létezését nem lehet bebizonyítani, éppúgy, ahogy a nem létezését sem lehet bebizonyítani. Csak arra vagyunk képesek, hogy megérezzük a titkot, és arra, hogy elkápráztasson minket az univerzum csodálatos felépítése.

Újabb szünet következett.

– És miért nem próbálja meg bebizonyítani Isten létezését vagy nem létezését?

– Mondtam már, hogy szerintem nem lehet.

– És, ha lehetne, mi lenne a módja?

Néma csönd.

Most Einsteinen volt a sor, hogy hosszú idő után megszólaljon. Az idős tudós körülnézett, és megcsodálta a Mercer Streeten zöldellő növényeket. Szinte gyermeki szemmél csodálta, vagy egy olyan bölcs öregember szemével, aki még nem vesztette el azt a képességét, hogy elámuljon a természet burjánzásán, amikor beköszönt a tavasz.

Mélyet lélegzett.

– *Raffiniert ist der Herrgott, aber boshaft ist er nicht* – szólalt meg végül.

Ben Gurion ingerülten nézett rá.

– *Was wollen Sie damit sagen?*

– *Die Natur verbirgt ihr Geheimnis durch die Erhabenheit ihres Wesens, aber nicht durch List.*

Frank Bellamy ököllel rácsapott az ablakpárkányra.

– *Damn!* – kiáltotta. – Most meg németül beszélnek.

– Mit mondanak? – kérdezte Bob.

– Mit tudom én! Úgy nézek én ki, mint egy *kraut*?

Bob zavarba jött.

– Mi legyen? Folytassam a felvételt?

– Persze. Majd elvisszük a szalagot az ügynökségre, és valami *fucking* zseni lefordítja. – Megvető fintor jelent meg az arcán. – Amennyi náci most van nálunk, nem lesz nehéz.

Az ügynök az ablakhoz nyomta az orrát, és úgy maradt: a lehelete nedves foltokat képzett az üvegen, a tekintete pedig rászzegeződött az utca másik oldalán beszélgető két öregemberre, akik úgy ültek egymás mellett a Mercer Street 112. kertjében, mint két testvér.

JOSÉ RODRIGUES DOS SANTOS
műveit Magyarországon kiadja a Kossuth Kiadó.

Megjelent:
AZ ISTENI FORMULA

Előkészületben:
A HETEDIK PECSÉT

További információk:
Kossuth Kiadó Vevőszolgálat, 1011 Budapest, Fő utca 40.
Telefon/fax: (06-1) 225-8400, 225-8401
e-mail: kossuthvevoszolg@t-online.hu

www.kossuth.hu